

1. LOČENO ZBIRANJE BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV

S 1. julijem 2011 je pričela veljati Uredba o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadkom (Ur. l. RS, št. 39/2010). **Uredba prepoveduje mešanje biološko razgradljivih odpadkov z mešanimi komunalnimi odpadki ali drugimi ločeno zbranimi frakcijami. Z uvedbo ločenega zbiranja biološko razgradljivih odpadkov, je le-te prepovedano odlagati v zelen zabojnik.**

Izvajalec javne službe ima pravico do izvajanja sortirne analize na terenu (fizičen pregled vsebine zabojnika oziroma vreče) z namenom ugotavljanja prisotnosti biološko razgradljivih odpadkov med mešanimi odpadki (odloki o ravnanju s komunalnimi odpadki občin Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec in Šmarje pri Jelšah). **Kršitelji bodo sankcionirani skladno z veljavno zakonodajo.**

Stanovalci v individualnih objektih so dolžni biološko razgradljive odpadke kompostirati v lastnem vrtnem kompostniku. V kolikor pa postavitev vrtnega kompostnika ni možna, je vključitev v sistem ločenega zbiranja in odvoza biološko razgradljivih odpadkov obvezna.

V nadaljevanju so kratka navodila za kompostiranje na vrtu in navodila, kaj sodi in kaj ne v rjav zabojnik. Več o tem lahko preberete na naši spletni strani www.okp.si.

Kako kompostiramo ?

Prostor:

Za kompostiranje zadostuje že od dva do tri kubične metre velika prostornina na vrtu ali zelenici, ki naj stoji v polsenici, prav tako pa naj bo zaščiten pred vetrom.

Koraki kompostiranja:

1. Na dno izbranega prostora naložimo do 15 centimetrov plast grobega materiala, kot so razrezan les, listje, slama. S tem se doseže prezračevanje komposta in prepreči, da bi se kup od spodaj močil.
2. Na to površino potem odlagamo mešanico organskih odpadkov in tvorimo obliko kupa, ki ga moramo zavarovati pred dežjem.
3. V kompostnem kupu se bo začel odvijati proces trohnenja.

Prezračevanje:

Da bo proces trohnenja potekal pravilno, moramo poskrbeti za zadostno vlago in prezračevanje. Kompostni kup prezračujemo tako, da po treh ali štirih tednih material v kupu preobrnemo. Na ta način prezračimo in razrahljamo notranjo vsebino kupa ter prenesemo zunanje plasti kupa v notranjost, kjer je proces trohnenja najmočnejši.

Vlaga:

Mikroorganizmi, ki razgrajujejo organske odpadke, potrebujejo za svoje delovanje poleg zraka tudi primerno vlago. Kompostni kup se zato ne sme presušiti, prav tako pa ne sme biti prepojen z vodo, torej ga moramo pravilno močiti. Kompost mora biti tako vlažen, kot je vlažna goba, ki smo ji iztisnili vodo. Če dlje časa sije sonce, je kompost treba zaliti, če dlje časa dežuje, ga je treba pokriti. Premajhna vlažnost upočasnjuje proces kompostiranja, zaradi previsoke vlažnosti pa kompost gnije.

Nasveti:

Preveč sveže pokošene trave v kompost prinese preveč vlage, zato travo najprej delno posušite. Občasno zvišanje temperature in s tem uničenje klic in razmnožitev mikroorganizmov lahko dosežete tako, da kompostu dodate svežo zeleno maso.

Sveže kompostne zemlje ne podkoplajte, raztrosite jo po zemlji in jo le rahlo zmešajte.

Zakaj je kompost koristen ?

Po šestih mesecih se lahko presejani kompost uporabi za lončnice in gredice. Grobi nepresejani kompost pa se lahko uporabi za gnojenje sadnega drevja in večjih rastlin. Lahko se ga tudi raztrese po površini ali pa plitvo zameša v zemljo.

Za kompostiranje lahko v specializiranih trgovinah ali pri OKP Rogaška Slatina d.o.o. kupite tudi kompostnik.

Za vse, ki nimate možnosti kompostiranja in uporabljate rjav zabojnik dodajamo kratka navodila kaj sodi in kaj ne v rjav zabojnik.

POMEMBNO: Biološko razgradljive odpadke lahko v rjavi zabojnik dajete v razsutem stanju, v papirnatih vrečkah ali v biološko razgradljivih vrečkah iz škroba.

Biološko razgradljive odpadke je PREPOVEDANO oddajati v navadnih plastičnih vrečkah.

Kaj odlagamo v rjavi zabojnik ?

- zelenjavne in sadne odpadke ter ostanke hrane (pokvarjeni prehrabni izdelki brez embalaže, kuhani netekoči ostanki hrane, jajčne lupine),
- čajne in kavne usedline s filtrom,
- papirne vrečke sadja in zelenjave, papirne robčke,
- odmrle sobne rastline, staro zemljo lončnic, cvetje;
- pokošeno travo, plevel, listje, rože, vrtno odpadke,
- ostanke rož, stebela zelenjave in vso neuporabljeno zelenjavo.

V zabojnik za biološko razgradljive odpadke ni dovoljeno dajati: olja in maščob, kosti, cigaretnih ogorkov, živalskih iztrebkov, pleníc in vložkov, kakršnekoli embalaže, kamenja, plastičnih vrečk, kovin in ostalih biološko NErazgradljivih odpadkov.

SEŽIGANJE ODPADKOV DOMA – SAMOPOVZROČENO ONESNAŽEVANJE OKOLJA

Od našega znanja in ozaveščenosti je odvisno, koliko lahko s pravilnim kurjenjem v napravah za pridobivanje toplote, pripomoremo k zmanjšanju onesnaževanja okolja. **Kotli za centralno ogrevanje in peči niso smetnjaki**, kjer lahko pokurimo vse vrste odpadkov. Tako **ni dovoljeno kuriti:**

- z lesenimi odpadki, ki vsebujejo lepila, barve, sredstva za impregnacijo (na primer vezane plošče iverke, barvan les, železniški pragovi, električni drogovi, itd.)
- z odpadki vseh vrst (plastični odpadki, kuhinjski odpadki, moker les, potiskan papir, itd.)
- z odpadnimi motornimi in drugimi olji.

V procesu gorenja se sproščajo nevarne spojine (na primer dioksini), ki se nalagajo v okolje (v zrak, zemljo in vodo).

Človek vnaša dioksine in ostale nevarne spojine z vdihavanjem onesnaženega zraka, direktno preko kože, z uživanjem živil, onesnaženih rastlin, živali, vode. Ljudje, izpostavljeni dioksinom zbolijo za rakom, nastanejo okvare na zarodkih, prizadet je imunski sistem, pojavi se sladkorna bolezen, motnje tvorbe sklenine pri otrocih.

Razmislite: približno polovica škodljivih snovi, ki jih s kurjenjem ustvarite, se nahaja v obsegu 10 m od mesta gorenja!

Na prostem, v vrtu ne sežigajte vlažnih bioloških odpadkov (ostanki rastlin, listje, trava, vejevje, ...) in drugih odpadkov, saj tudi tu nastajajo nekontrolirane emisije in neprijeten dim za vas in sosede.

Odpadni materiali, kot so plastika, stiropor, revije in star papir so primerni za recikliranje, zato jih sortirajmo, zbirajmo in oddajajmo izvajalcu javne službe za zbiranje komunalnih odpadkov.

Da zagotovimo čim daljše in zdravo življenje nam in našim otrokom, vnukom, pravnukom

NE KURIMO zgoraj navedenih ODPADKOV.

Ugotavljanje pomanjkljivosti, ki vplivajo na emisije snovi v zrak ali tveganje za okolje zaradi onesnaževanja z gorivi ali ostanki zgorevanja nadzira Inšpektorat RS za okolje in prostor.

Opozorili bi še na nekatere druge – **škodljive in prepovedane načine odstranjevanja odpadkov.**

Stranišče ni posoda za odpadke – v straniščno školjko ne mečite ostankov hrane in drugih tekočih odpadkov. Cigaretni ogorki, tamponi, jedilna olja, ostanki lakov v odtoku po nepotrebnem obremenjujejo čistilne naprave in vodni sistem ter ogrožajo vire pitne vode.

NARAVA NI SMETIŠČE – ne »izgubljajte« odpadkov v okolju.

ZBIRAMO
LOČUJEMO
NARAVO VARUJEMO

OKP Rogaška Slatina d.o.o.